आँधीखोला गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

जलस्रोत उपयोग सम्वन्धी ऐन २०७७

गाउँसभाबाट पारित मिति: २०७७।०३।१०

आँधिखोला गाउँपालिका
कृषि, स्याङ्जा
गण्डकी प्रदेश, नेपाल

प्रस्तावना :

स्थानीय स्तरमा रहेको जलसम्पदाको पहिचान, विकास, उपयोग तथा सम्भार गर्न र जलसम्पदाबाट प्राप्त लाभलाई समन्यायिक रुपमा वितरण गर्दै यसको दुरुपयोगको स्थितिलाई नियन्त्रण गरी समग्र जलसम्पदाको समुचित व्यवस्थापन मार्फत यस आँधिखोला गाउँपालिकालाई जलसम्पदामा आत्मनिर्भर बनाउन बाञ्छनिय भएकोले
स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरि आँधिखोला गाउँपालिकाको सातौं गाउँ सभाले यो ऐन जारी गरेको छ ।

परिच्छेद – १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः– (१) यस ऐनको नाम ***“आँधीखोला गाउँपालिकाको जलस्रोत उपयोग सम्बन्धी ऐन ,२०७७”*** रहेको छ ।

(२) यो ऐन गाउँसभाले पारित गरी प्रमाणिकरण गरेको मितिदेखि ऐनको रुपमा तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषाः विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,–

(क) ”जलस्रोत ” भन्नाले आँधिखोला गाउँपालिकाको सरहद भित्रको भु-सतहमा वा भुमिगत वा अन्य जुनसुकै अवस्थामा रहेको पानी सम्झनु पर्छ ।

(ख) “अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्ति” भन्नाले जलस्रोतको उपयोग गर्न आँधिखोला गाउँपालिकावाट दफा ८ वमोजिम अनुमति पत्र प्राप्त व्यक्ति वा संगठित संस्थालाई सम्झनुपर्छ ।

(ग) “उपभोक्ता संस्था ” भन्नाले दफा ४ वमोजिम गठित जल उपभोक्ता संस्था सम्झनु पर्दछ ।

(घ) “सेवा शुल्क ” भन्नाले अनुमति पत्र प्राप्त व्यक्ति वा संगठित संस्थाले उपलव्ध गराएको जलस्रोत सम्वन्धीत सेवा उपयोग गरे वापत उपभोक्ताले वुझाउनु पर्ने शुल्क सम्झनुपर्छ ।

(ङ) “तोकिएको” वा “तोकिए बमोजिम” भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियममा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनुपर्छ ।

परिच्छेद – २

जलस्रोतको उयोग सम्वन्धी व्यवस्था

३. जलस्रोतको उपयोगः- (१) यस ऐन बमोजिम अनुमति पत्र प्राप्त नगरी कसैले पनि जलस्रोतको उपयोग गर्न पाउने छैन ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहाय वमोजिम जलस्रोतको उपयोग गर्न अनुमति पत्र लिनु पर्ने छैन ।

(क) आफ्नो निमित्त खानेपानी र अन्य घरेलु प्रयोगको लागी उपयोग गर्न ,

(ख) आफ्नो जग्गामा सिंचाई गर्न ,

(ग) जग्गाधनिले आफ्नो जग्गाभित्र मात्र सिमित रहेको जलस्रोत तोकिए वमोजिम उपयोग गर्न

४. जल उपभोक्ता संस्थाको गठनः- (१) सामुहिक लाभको लागी संस्थागत रुपमा जलस्रोतको उपयोग गर्न चाहने व्यक्तिहरुले तोकिए वमोजिम जल उपभोक्ता संस्था गठन गर्न सक्ने छन ।

(२) उपदफा (१) वमोजिम गठन गरिएको जल उपभोक्ता संस्थालाई आँधिखोला गाउँपालिका समक्ष तोकिए वमोजिम दर्ता गराउनु पर्ने छ ।

(३) उपदफा (२) वमोजिम दर्ता भएको जल उपभोक्ता संस्था अविछिन्न उत्तराधिकारवाला स्वशासित र संगठित संस्था हुनेछ ।यसको आफ्नो छुट्टै छाप हुनेछ ।

५. जलस्रोत उपयोगको प्राथमिकताक्रमः (१) आँधिखोला गाउँपालिका भित्रको जलस्रोत उपयोग गर्दा साधारणतया देहायको प्राथमिकताक्रम अनुसार गर्नुपर्ने छ ।

(क) खानेपानी र घरेलु उपयोग,

(ख) सिंचाई ,

(ग) पशुपालन तथा मत्स्यपालन जस्ता कृषिजन्य उपयोग,

(घ) जलविद्युत,

(ङ) घरेलु उद्योग, औद्योगिक व्यवसाय तथा खानीजन्य उपभोग,

(च) जल यातायात,

(छ) आमोद प्रमोद जन्य उपयोग,

(झ) अन्य उपयोग ।

(२) जलस्रोतको उपयोग गर्दा कुनै विवाद उत्पन्न भएमा दफा १३ वमोजिम गठित समितिले उपदफा (१) मा उल्लेखित प्राथमिकताक्रम वमोजिम उचित रुपमा उपयोग भए नभएको र अन्य आवश्यक जांचवुझ समेत गरी सोको आधारमा सम्वन्धित जलस्रोतको उपयोग गर्न पाउने नपाउने वा कुन किसिमवाट उपयोग गर्न पाउने भन्ने कुराको निर्धारण गर्नेछ । यसरी निर्धारण गरेको कुरा सम्वन्धित सवैलाई मान्य हुनेछ ।

६. गाउँपालिकाले जलस्रोतको उपयोग वा विकास गर्न सक्नेः (१) आँधिखोला गाउँपालिका आफैले कुनै जलस्रोतको उपयोग वा विकास गर्नमा यस ऐनको कुनै कुराले वाधा पुर्याएको मानिने छैन ।

(२) कसैले यस ऐन वमोजिम उपयोग गरेको जलस्रोत र सो संग सम्वन्धित जग्गा , भवन , उपकरण तथा संरचना व्यापक सार्वजानिक उपयोगका लागी आँधिखोला गाउँपालिकाले आफुले लिई विकास गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) वमोजिम आफुले लिएको जलस्रोतको उपयोगिता सम्वन्धीत जग्गा,भवन, उपकरण, वा संरचना वापत गाउँपालिकाले सम्वन्धित व्यक्तिलाई तोकिए वमोजिम क्षतिपुर्ति दिनेछ ।

(४) आँधिखोला गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र अन्य व्यक्ति ,निकाय वा संगठित संस्थाले उपयोग गरिरहेको जलस्रोतलाई निजहरुसंगको समन्वयमा पर्यटन व्यवसायलाई प्रवर्धन गर्न आवस्यक कार्ययोजना वनाई लागु गर्न सक्नेछ ।

७. जलस्रोत विकासको परियोजना हस्तान्तरण गर्न सक्नेः (१) आँधिखोला गाउँपालिकाले दफा ९ वमोजिम उपदफा (१) र (२) वमोजिम विकास गरेको कुनै जलस्रोत सम्वन्धी परियोजनाको निर्माण समाप्त भैसकेपछि उपभोक्ता संस्थालाई आवश्यक शर्तहरु तोकी हस्तान्तरण गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) वमोजिम हस्तान्तरण गरिएको परियोजना उपरको स्वामित्व सम्वन्धित उपभोक्ता संस्थाको हुनेछ र यस ऐनको अधिनमा रहि आफुले अनुमतिपत्र प्राप्त गरे सरह सो परियोजनाको संचालन सम्वन्धित उपभोक्ता संस्थाले गर्नेछ ।

८. जलस्रोतको उपयोगको लागी करार गर्न सक्ने: यस ऐनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि आँधिखोला गाउँपालिकाले कुनै संगठित संस्था वा व्यक्तिसँग प्रचलित कानुनको अधिनमा रहि करार गरी सोही करारमा उल्लेखित शर्तहरु वमोजिम कुनै जलस्रोतको विकास,उपयोग र सेवा विस्तार गर्न , गराउन सक्नेछ ।

परिच्छेद – ३

अनुमतिपत्र सम्वन्धी व्यवस्था

९. अनुमति पत्रको व्यवस्था: (१) जलस्रोतको सर्भेक्षण वा उपयोग गर्न चाहने व्यक्ति वा संगठित संस्थाले सम्वन्धीत विषयको आर्थिक , प्राविधिक ,र वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन तथा तोकिए वमोजिमका अन्य विवरणहरु खुलाई आँधिखोला गाउँपालिकाको कार्यालय समक्ष अनुमतिपत्रको लागी दरखास्त दिनु पर्नेछ ।
तर जलस्रोतको सर्भेक्षणको अनुमतिपत्रको लागी दरखास्त दिदा त्यस्तो अध्ययन प्रतिवेदन पेश गर्न आवश्यक पर्ने छैन ।

(२) उपदफा (१) वमोजिम परेको दरखास्तमा गाउँपालिकाले तोकिदिएको अधिकारीले आवश्यक जांचवुझ गरी गराई दरखास्त परेको मितिले सामान्यतया जलस्रोत सर्वेक्षणको अनुमतिपत्रको हकमा ३० दिन भित्र र जलस्रोत उपयोगको अनुमति पत्रको हकमा ६० दिनमा आवश्यक शर्तहरु तोकि दफा (५) को उपदफा (१) मा उल्लेखित प्राथमिकताक्रम अनुसार दरखास्तवालालाई अनुमतिपत्र दिनु पर्नेछ ।

(३) अनुमति पत्र प्राप्त व्यक्तिले जलस्रोत उपयोग गरे वापत आँधिखोला गाउँपालिकालाई तोकिए वमोजिमको दस्तुर वा वार्षिक शुल्क वुझाउनु पर्नेछ ।

(४) अनुमति पत्र प्राप्त व्यक्तिले आफ्नो अनुमति पत्र विक्रि गर्न वा अन्य कुनै प्रकारले कसैलाई हस्तान्तरण गर्नु परेमा आँधिखोला गाउँपालिकावाट स्वीकृती लिनु पर्नेछ ।

१०. जलविद्युतको लागी जलस्रोतको उपयोग: दफा ६ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि १ मेगावाट (१०००वाट) सम्म क्षमताको जलविद्युत उत्पादनको गर्नको लागी आँधिखोला गाउँपालिका कार्यालयवाट र सो भन्दा वढी क्षमताको जलविद्युत उत्पादनको गर्नको लागी जलस्रोतको सर्वेक्षण तथा उपयोग गर्ने अनुमतिपत्रको सम्वन्धमा प्रचलित कानुन वमोजिम हुनेछ ।

११. अनुमतिपत्र नविकरण गर्नेः (१) यो ऐन वमोजिम जलस्रोतको सर्वेक्षण वा उपयोगको लागी दिइएको अनुमतिपत्रमा उल्लेखित अवधि समाप्त हुनु अगावै अर्को अवधिको लागी अनुमतिको नविकरण गर्नुपर्ने छ ।

(२) जलस्रोतको सर्वेक्षण वा उपयोगको लागी दिइएको अनुमतिपत्रको नविकरण गराउदा तोकिए वमोजिम नविकरण दस्तुर लाग्नेछ ।

१२. अनुमतिपत्र खारेज गर्न सकिनेः (१) अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत वनेको नियम विपरित कुनै काम गरेमा दफा १३ वमोजिम गठित समितिको सिफारिसमा तोकिएको अधिकारीले अवधि तोकि त्यस्तो काममा आवश्यक सुधार गर्न आदेश दिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) वमोजिम तोकिएको अवधिभित्र अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले आवस्यक सुधार नगरेमा त्यस्तो व्यक्तिले पाएको अनुमति पत्र खारेज गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) वमोजिम अनुमतिपत्र खारेज गर्नु अघि सम्वन्धित अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिलाई आफ्नो सफाई पेश गर्ने मनासिव मौका दिनु पर्नेछ ।

परिच्छेद – ४

स्थानीय जलस्रोत समिति सम्वन्धी व्यवस्था

१३. स्थानीय जलस्रोत समितिको गठनः (१) आँधिखोला गाउँपालिका भित्र रहेको जलस्रोत उपयोगको आवश्यक अध्ययन अनुसन्धान एवं जलस्रोत उपयोगको लागी अनुमति प्रदान गर्ने तथा तोकिए वमोजिम नगरेमा अनुमति पत्र खारेज गर्ने प्रयोजनको लागी एक स्थानीय जलस्रोत समिति रहने छ ।

(२) स्थानीय जलस्रोत समितिमा देहायका अध्यक्ष र सदस्यहरु रहने छन ।

(क) गाउँपालिका अध्यक्ष ....अध्यक्ष

(ख) गाउंपालिका उपाध्यक्ष ....सदस्य

(ग) प्रमुख प्रसासकिय अधिकृत ....सदस्य

(घ) गाउँपालिकाले तोकेको गाउँसभा सदस्यहरु मध्येवाट एकजना ......सदस्य

(ङ) गाउँपालिकाले तोकेको सम्बन्धित बिषयको विज्ञ....................सदस्य

(च) सम्बन्धित वडाको वडाध्यक्ष वा निजले तोकेको प्रतिनिधि.............सदस्य

(छ) प्रशासन शाखाको प्रमुख ....सदस्य सचिव

(३) स्थानीय जलस्रोत समितिको वैठक सम्वन्धी कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरे वमोजिम हुनेछ ।

१४. स्थानीय जलस्रोत समितिको काम कर्तव्य र अधिकारः स्थानीय जलस्रोत समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय वमोजिम हुनेछ ।

(क) जलस्रोत उपयोग र सर्वेक्षण सम्वन्धमा इजाजत पत्र प्रदान गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक निर्णय गर्ने ,

(ख) जलस्रोत उपयोग सम्बन्धमा समसामयिक अधययन, अनुसन्धान मार्फत आवश्यक सुझाव संकलन गरी आँधिखोला गाउँपालिका समक्ष पेश गर्ने ।

(ग) जलस्रोत उपयोग सम्बन्धमा कुनै प्रश्न वा विवाद उठेमा वा परम्परा देखि जलस्रोत उपयोग गरेकोमा बाहेक अन्यथा भएको देखिएमा आवश्यक जाँचबुझ गर्ने गराउने ।

(घ) खण्ड (ग) बमोजिम जाँच गर्दा वा गराउदा तोकिएको शर्त वमोजिम जलस्रोतको उपयोग नभए नगरेको देखिएमा त्यस कार्यमा संलग्न ब्यक्ति उपर प्रचलित कानुन बमोजिम कारवाही गर्न सम्बन्धित निकायमा सिफारिस गर्ने ।

(ङ) तोकिए बमोजिमका अन्य कार्यहरु गर्ने ।

परिच्छेद – ५

सजाय र पुनरावेदन सम्बन्धी ब्यवस्था

१५. सजाय सम्बन्धी ब्यवस्थाः (१) कसैले यस ऐन वा यस ऐन अन्तरगत वनेको नियम उल्लंघन गरेमा वा यस ऐनअन्तर्गत प्रदान गरिएको अनुमतिपत्रमा उल्लिखित शर्तहरुको पालना नगरेमा निजलाई स्थानीय जलस्रोत समितिको सिफारिसमा आँधिखोला गाउँकार्यपालिकाले पांच हजार रुपैया सम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ र त्यस्तो कसुरवाट कसैको हानी नोक्सानी भएको रहेछ भने निजवाट त्यस्तो हानी नोक्सानी वापतको क्षतिपुर्ति भराई दिन सक्नेछ ।

(२) कसैले यस ऐन वमोजिम अनुमतिपत्र लिनु पर्नेमा सो नलिई जलस्रोतको उपयोग गरेमा निजलाई गाउँ कार्यपालिकाले पांच हजार रुपैया सम्म जारिवाना गरी त्यस्तो काम वन्द गराउन सक्नेछ ।

(३) यस ऐन वमोजिम विकास गरिएको जलस्रोत वा त्यस्तो जलस्रोतवाट उत्पन्न सेवा कसैले चोरी गरेमा वा दुरुपयोग गरेमा वा अनधिकृत रुपमा प्रयोग गरेमा आँधिखोला गाउँकार्यपालिकाले निजवाट विगो असुल गरी निजलाई विगो वमोजिम जरिवाना समेत गर्न वा अपराध अनुसन्धानको लागी लेखि पठाउन सक्नेछ ।

(४) कसैले वदनियतसाथ कुनै खानेपानिको मुहान, वाध, नहर,वा जलस्रोतको उपयोगसँग सम्वन्धीत कुनै संरचना वा त्यस्तो संरचनामा असर पार्ने अन्य कुनै संरचना भत्काएमा , विगारेमा, वा कुनै किसिमले हानी नोक्सानी पुर्याएमा वा त्यस्तो कुनै काम कुराको लागी दुरुत्साहन दिएमा वा त्यस्तो काम गर्ने उद्योग गरेमा निजवाट हानी नोक्सानीको विगो असुल गरी निजलाई विगो वमोजिम जारिवाना वा दशवर्ष सम्म कैद वा दुवै सजाय हुन सक्नेछ ।

(५) आँधिखोला गाउँपालिका भित्र रहेको जलश्रोतमा कसैले प्रदुषित गरेमा आँधिखोला गाउँपालिकाले प्रदुषकलाई दुई हजार रुपैयाँदेखि पाँच हजार रुपैँयासम्म जरिवाना वा प्रचलित कानुनबमोजिम कारबाही गर्न सक्नेछ ।

१६. अनुसन्धानको लागी लेखि पठाउन सक्नेः जलस्रोत उपयोगको अनुमति प्रदान गर्ने निकायले यस ऐन वमोजिम आफ्नो काम,कर्तव्य र अधिकारको पालना गर्दा कसैले दफा १५(४) वमोजिमको कसुर गरेको थाहा पाएमा त्यस्तो कसुरका सम्वन्धमा अनुसन्धान गर्नको लागी सम्वन्धीत निकायमा लेखि पठाउन सक्नेछ ।

१७. मुद्धा सम्वन्धी व्यवस्थाः दफा १५ को उपदफा (४) वमोजिमको सजाय हुने कसुर सम्वन्धी व्यवस्था संघिय कानुन वमोजिम हुनेछ ।

१८. पुनरावेदन सम्वन्धी व्यवस्थाः यस ऐन वमोजिम जलस्रोत उपयोगको अनुमति प्रदान गर्ने अधिकारी वा गाउँकार्यपालिकावाट कारवाही भएकोमा चित्त नवुझ्ने व्यक्तिले त्यस्तो कारवाहीको निर्णयको जानकारी पाएको मितिले पैतिस दिन भित्र सम्वन्धीत जिल्ला अदालतमा पुनरावेदन गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद –६

विविध

१९. सेवा उपभोगका शर्तहरु तोक्न र सेवा शुल्क असुल उपर गर्न पाउनेः (१) अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले आफुले विकास गरेको जलस्रोतको उपयोगको सेवा अन्य कसैलाई आपसी शर्तको आधारमा उपलव्ध गराउन वा त्यस्तो सेवा वापत शुल्क असुल उपर गर्न सक्नेछ ।

(२ आँधिखोला गाउँपालिकाले विकास गरेको जलस्रोतको उपयोगको सेवा अन्य कसैलाई उपलव्ध गराए वापतको सेवा शुल्क र अनुमति प्राप्त व्यक्तिले जलस्रोतको उपयोग गरी अन्य व्यक्तिहरुलाई व्यापारिक प्रयोजनको लागी सेवा उपलव्ध गराए वापत वार्षिक शुल्क तोकिए वमोजिम निर्धारण गरी असुल उपर गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (१) **बमोजिमको जानकारी अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले आँधिखोला गाउँपालिकालाई तुरुन्त जानकारी दिनुपर्नेछ** ।

२०. सेवा रोक्न सक्नेः सेवा उपभोग गरे वापत वुझाउनु पर्ने शुल्क नवुझाउने वा त्यस्तो सेवा अनाधिकृत रुपले उपयोग गर्ने वा सेवा दुरुपयोग गर्ने वा शर्त विपरित सेवा उपभोग गर्नेको हकमा त्यस्तो सेवा वन्द गर्न सकिनेछ ।

२१. अरुको घर जग्गामा प्रवेश गर्न सक्नेः आँधिखोला गाउँपालिका वा अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले जलस्रोतको सर्वेक्षण वा उपयोगको सिलसिलामा कसैको घर जग्गामा प्रवेश गर्नु परेमा आँधिखोला गाउँपालिका वा अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले खटाएको कर्मचारीले सम्वन्धित व्यक्तिलाई पुर्व सुचना दिएर त्यस्तो घर जग्गामा प्रवेश गर्न सकिने छ । त्यसरी प्रवेश गर्दा कुनै हानी नोक्सानी हुन गएमा आँधिखोला गाउँपालिका वा अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले तोकिए वमोजिम क्षतिपुर्ति दिनेछ ।

२२. जलस्रोत संरचनाको सुरक्षाः (१) जलस्रोतको उपयोगसँग सम्वन्धित कुनै संरचनाको सुरक्षाको लागी अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिको अनुरोधमा वा स्वयं आफ्नो विचारमा त्यस्तो सुरक्षा गर्न आवश्यक ठानेमा आँधिखोला गाउँपालिकाले आवश्यक प्रवन्ध गर्न **जिल्ला प्रशासन**लाई लेखि पठाउन सक्नेछ।

२३. जलस्रोतलाई प्रदुषित गर्न नहुनेः आँधिखोला गाउँपालिका भित्रको जलस्रोतको प्रदुषण हुने गरी कसैले पनि कुनै किसिमको फोहरमैला,औद्योगिक निकास,विष,रसायनिक वा विषालु पदार्थ हाली वा प्रयोग गरी जलस्रोतलाई प्रदुषित गर्न हुदैन ।

२४. **वातावरणमा उल्लेखनीय प्रतिकुल असर पार्न नहुनेः** आँधिखोला गाउँपालिका भित्रको जलस्रोतको उपयोग गर्दा भु–क्षय,वाढी, पहिरो,वा यस्तै अरु कारणद्धारा वातावरणमा उल्लेखनीय प्रतिकुल असर नपर्ने गरी गर्नु पर्नेछ ।

२५. **इजाजतपत्रको प्रतिलिपि दिनेः** कसैले इजाजतपत्र हराए वा नासिएको कारणबाट इजाजतपत्रको प्रतिलिपि पाउन निवेदन गरेमा समितिले तोकिए बमोजिमको दस्तुर लिई इजाजतपत्रको प्रतिलिपि दिनुपर्नेछ ।

२६. **अधिकार प्रत्यायोजनः** यस ऐन बमोजिम आँधिखोला गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयलाई प्राप्त अधिकार मध्ये केही अधिकार आँधिखोला गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयले तोकिएको अधिकारीलाई तोकिएको अवधिसम्मको लागि प्रत्यायेजन गर्न सक्नेछ ।

२७. **प्रतिवेदन पेश गर्नेः** अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्ति वा संस्थाले आफ्नो बार्षिक कामकारबाहीको प्रतिवेदन तोकिएबमोजिम आँधिखोला गाउँपालि कामा पेश गर्नुपर्नेछ ।

२८. **प्रचलित कानुन बमोजिम हुनेः** यस ऐनमा लेखिए जति यसै ऐन बमोजिम र अरुमा प्रचलित कानुन बमोजिम हुनेछ ।

२९. **बचाउः** यसअघि भए गरेका काम कारबाही यसै ऐन बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

३०. **नियम बनाउने अधिकारः** यस ऐनको उद्देश्य पूर्तिको लागि आँधिखोला गाउँकार्यपालिकाले आवश्यक नियमहरू बनाउन सक्नेछ ।

सुधिर कुमार पौडेल
अध्यक्ष
आँधिखोला गाउँपालिका

प्रमाणीकरण मिति : २०७७/०३/१२